Kadernota 2024 - 2027

Gemeente Uithoorn

Inhoudsopgave

1 Inleiding..... 5

2 Financieel Beeld..... 6

3 Hoe zien wij de toekomst?..... 9

4 Overige ontwikkelingen..... 13

5 Samenleving..... 15
- 5.1 Jeugd en onderwijs..... 16
- 5.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur..... 17
- 5.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering..... 20
- 5.4 Veiligheid..... 21

6 Wonen en werken..... 23
- 6.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen..... 24
- 6.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)..... 24
- 6.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen..... 27
- 6.4 Veerkrachtig ondernemen..... 27
- 6.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)..... 27
- 6.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties..... 28

7 Organiseren..... 30
- 7.1 Bestuur en Overhead..... 31
- 7.2 Dienstverlening..... 34
- 7.3 Financiën..... 34

8 Bijlagen..... 35

Raadsbesluit..... 37

Afkortingenlijst..... 38

1 Inleiding

De kadernota is de start van een nieuwe planning & control cyclus. In de Kadernota 2024-2027 schetst het college de financiële contouren van de gemeente en de kaders voor de Programmabegroting 2024-2027. Daarmee kijkt de kadernota financieel vooruit naar de komende 4 jaar.

Uiteraard komen we in deze eerste kadernota van de collegeperiode 2022-2026 met voorstellen en ideeën die bij moeten dragen aan het hoofdeffect dat we willen bereiken: ‘de gemeente Uithoorn is een aantrekkelijke leefgemeenschap, met ruim en groen wonen en grootstedelijke voorzieningen binnen handbereik. Uithoorn biedt het beste van twee werelden’.

In het hoofdstuk Financieel beeld wordt u stap voor stap meegenomen in de verwachte financiële ontwikkelingen voor de komende vier jaar. Hierbij is de Programmabegroting 2023 als vertrekpunt genomen. De voorstellen zijn ingedeeld in onvermijdelijk en beleidskeuze. De voorstellen die als beleidskeuze zijn opgenomen, betreft zaken die heel wenselijk zijn maar waar een keuze mogelijk is.

Zoals eerder in de Programmabegroting 2023 is aangegeven, is de financiële toekomst van gemeenten onzeker. Daarnaast weten we nog niet wat de meicirculaire 2023 ons gaat brengen. In hoofdstuk 3 Hoe zien wij de toekomst? kijken wij met behulp van scenario's naar het gemeentefonds en de Hervormingsagenda Jeugd. Daarnaast gaan wij in op drie ideeën die ons kunnen helpen om ook de komende jaren binnen de beschikbare financiële middelen een meerjarige balans te houden tussen maatschappelijke effecten en ‘financieel gezond’.

In hoofdstuk 4 nemen wij u mee in een tweetal ontwikkelingen: een nieuwe manier van inventariseren van de risico's en hoe om te gaan met areaaluitbreiding.

In de hoofdstukken 5, 6 en 7 wordt per programma ingegaan op ontwikkelingen, onvermijdelijk en beleidskeuze. Ontwikkelingen zijn zaken waarvan nu nog niet bekend is wat dit financieel voor de gemeente gaat betekenen, maar die belangrijk zijn om nu al te melden.

Tot slot treft u in hoofdstuk 8 Bijlagen een overzicht van de onvermijdelijke en beleidskeuze voorstellen.

De voorstellen in deze Kadernota worden richtinggevend vastgesteld en vervolgens in de Programmabegroting 2024-2027 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

2 Financieel Beeld

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het financieel meerjarenbeeld voor de jaren 2024 tot en met 2027.

Vertrekpunt Kadernota 2024-2027

Het vertrekpunt voor de Kadernota is de Programmabegroting 2023-2026.

Tabel 1 - Vertrekpunt	2024	2025	2026	2027
Programmabegroting 2023	**687**	**1.941**	**-2.956**	**-3.346**
Waarvan: incidentele baten en lasten	651	368	157	-
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	**1.339**	**2.309**	**-2.799**	**-3.346**

Actualisatie vertrekpunt

Na de vaststelling van de Programmabegroting 2023 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die zorgen voor een gewijzigd financieel beeld. Dit betreft de septembercirculaire 2022, de decembercirculaire 2022, het structureel opnemen van een eenmalige extra uitkering, tussentijds genomen raadsbesluiten en de 1e turap 2023.

Tabel 2 - Actualisatie vertrekpunt	2024	2025	2026	2027
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	**1.339**	**2.309**	**-2.799**	**-3.346**
Septembercirculaire 2022	1.036	522	1.637	-214
Decembercirculaire 2022	-317	-316	-318	-319
Structureel opnemen van eenmalig extra uitkering 2026				1.327
Tussentijds genomen raadsbesluiten	-	-	-7	-7
1e Turap 2023	-897	-719	-721	-713
Lopende raadsbesluiten				
Actueel vertrekpunt begroting 2024-2027	**1.161**	**1.796**	**-2.208**	**-3.271**

Septembercirculaire 2022

De septembercirculaire geeft een geactualiseerd beeld van het gemeentefonds, gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. De belangrijkste mutaties voor de jaren 2024 en verder zijn bijstelling van het accres, wijziging in de systematiek accres van lopende naar constante prijs, eenmalige compensatie in 2026 (ravijnjaar) en meerjarige actualisatie van de maatstaven (zie ook het raadsbericht septembercirculaire 2022 van 21 oktober 2022 (2022-104414)).

Decembercirculaire 2022

De decembercirculaire geeft de vertaling van de Najaarsnota van de rijksoverheid en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De belangrijkste mutatie betreft een correctie toegepast op de septembercirculaire, omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) gerekend had met een te hoge raming van de WOZ-waarden, waardoor de uitkeringsfactor te hoog was vastgesteld. Deze negatieve correctie is structureel vanaf 2023. In het raadsbericht septembercirculaire 2022 is hier reeds melding van gemaakt.

Structureel opnemen van eenmalig extra uitkering 2026

Het Rijk heeft aangegeven dat met gemeenten en provincies gewerkt wordt aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe heeft het kabinet in

de septembercirculaire 2022 eenmalig € 924 miljoen in 2026 voor de algemene uitkering beschikbaar gesteld. De gemeenten zijn vervolgens door de provincies geïnformeerd over het standpunt in het kader van het financieel toezicht. Het provinciaal standpunt in het kader van financieel toezicht luidt als volgt:

"We maken de inschatting dat de omvang van het inkomstenniveau van gemeenten, als gevolg van de toekomstige nieuwe financieringssystematiek, minimaal zo hoog zal zijn als het niveau van 2026. Daarom staan we nu toe om gemeenten dit bedrag structureel mee te laten nemen in deze ramingen."

Dit betekent dat de eenmalige uitkering 2026 structureel kan worden opgenomen.

Tussentijds genomen raadsbesluiten

Sinds de Programmabegroting 2023 is er één raadsbesluit genomen met structureel effect op het financieel beeld. Dit betreft de aankoop van de openbare ruimte ten behoeve van de aanleg van het Schanspark.

1e Turap 2023

In de 1e turap is een aantal voorstellen opgenomen die structureel gevolgen hebben voor het meerjarenbeeld. Het gaat hierbij om onvermijdelijke zaken, waaronder indexatie, areaaluitbreiding en de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Voor de inhoudelijke toelichting op deze voorstellen wordt verwezen naar de 1e turap 2023.

Het actuele vertrekpunt in tabel 2 laat een positief meerjarenbeeld zien voor de jaren 2024 en 2025 en een nadeel vanaf 2026.

Indexatie

Jaarlijks wordt de begroting geïndexeerd vanwege loon- en prijsstijgingen. In de 1e turap 2023 zijn de financiële gevolgen van de nieuwe CAO gemeenten structureel verwerkt. Daarnaast is nog een aantal andere posten verder geïndexeerd.

Voor 2024 baseren we ons, net als andere jaren, op het Centraal Economisch Plan (CEP) 2023 van het Centraal Planbureau (CPB) dat 9 maart 2023 is gepubliceerd. De in het CEP verwachte indexaties worden ook gebruikt in de meicirculaire 2023. Er wordt uitgegaan van de volgende verwachte indexaties:

- Een loonstijging van 5,2% (loonvoet sector overheid).
- Voor goederen en diensten een inflatie van 3,9% (prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)).

Aangezien wij ervan uitgaan dat we via de meicirculaire 2023 worden gecompenseerd voor de loon- en prijsstijgingen, is hier geen extra bedrag opgenomen. De indexatie wordt conform bovengenoemde verwachting verwerkt in de Programmabegroting 2024-2027.

Tabel 3 - Indexatie 2024	2024	2025	2026	2027
Actueel vertrekpunt begroting 2024-2027	**1.161**	**1.796**	**-2.208**	**-3.271**
Indexatie op lonen en prijzen	-	-	-	-
Saldo na indexatie	**1.161**	**1.796**	**-2.208**	**-3.271**

Onvermijdelijk

In de programma's treft u voorstellen aan die als onvermijdelijk worden gekwalificeerd. Hiermee worden hogere uitgaven of lagere inkomsten verstaan, die hoe dan ook begroot moeten worden. Er is geen keuzemogelijkheid om iets wel of niet te doen. Het betreft bijvoorbeeld hogere kosten door (veranderende) wetgeving, hogere kosten die door derden (denk aan verbonden partijen) worden opgelegd of tegenvallende inkomsten. Het kan echter ook gaan om lagere uitgaven, bijvoorbeeld door het verschuiven van een investering, waardoor de kapitaallasten een jaar later gaan lopen, of hoger inkomsten, zoals een toename van de inkomsten vanuit de gebundelde uitkering voor de bekostiging van uitkeringen (BUIG). De onvermijdelijke uitgaven en inkomsten worden in de programma's nader toegelicht.

Verwerking van de onvermijdelijke voorstellen leidt tot het financieel beeld in tabel 4. Voor de jaren 2024 en 2025 is nog steeds sprake van een positief saldo. Het jaar 2026 laat een tekort zien van bijna € 2 miljoen en het jaar 2027 een tekort van ruim € 3,2 miljoen.

Tabel 4 - Onvermijdelijk	2024	2025	2026	2027
Saldo na indexatie	**1.161**	**1.796**	**-2.208**	**-3.271**
Samenleving	-202	-178	505	303
Wonen en Werken	-106	-176	-156	-156
Organiseren	-269	-207	-161	-137
Saldo na onvermijdelijk	**584**	**1.235**	**-2.020**	**-3.261**

Beleidskeuze

De voorstellen die als beleidskeuze zijn opgenomen betreft zaken die heel wenselijk zijn, maar waar nog wel een keuze is om deze uitgaven wel of niet te doen. In tabel 5 is het totaalbedrag per programma opgenomen. De voorstellen worden in de betreffende programma's toegelicht.

Er wordt structureel voor € 424.000 aan beleidskeuzes voorgesteld.

Tabel 5 - Beleidskeuze	2024	2025	2026	2027
Saldo na onvermijdelijk	**584**	**1.235**	**-2.020**	**-3.261**
Samenleving	-196	-203	-220	-220
Wonen en Werken	-70	-70	-70	-70
Organiseren	-143	-134	-134	-134
Saldo na beleidskeuze	**175**	**828**	**-2.444**	**-3.685**

Na verwerking van alle bovengenoemde stappen is sprake van een positief saldo van € 175.000 in 2024, € 828.000 in 2025 en een tekort van afgerond € 2,4 miljoen in 2026 en € 3,7 miljoen in 2027 (tabel 6).

Tabel 6 - Structureel begrotingssaldo 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Programmabegroting 2024-2027	175	828	-2.444	-3.685
Waarvan: incidentele baten en lasten		is nu nog niet bekend		
Structureel begrotingssaldo 2024-2027	**175**	**828**	**-2.444**	**-3.685**

3 Hoe zien wij de toekomst?

Het hoofdstuk Financieel beeld laat zien dat de (financiële) toekomst zich moeilijk laat voorspellen. Wat we wel weten, is wat onze (financiële) uitgangspunten zijn. In het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026 zijn onder het onderdeel Financiën de volgende maatschappelijke effecten benoemd:

1. Om de gewenste ambities waar te kunnen maken, hebben we binnen de beschikbare financiële middelen een meerjarige balans tussen maatschappelijke effecten en ‘financieel gezond’.
2. De gemeente behaalt optimaal maatschappelijk rendement binnen de beschikbaar gestelde middelen.
3. De gemeente gaat verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld.

Deze 3 effecten dwingen ons om zorgvuldig, tijdig en op een creatieve manier te kijken naar de mogelijkheden om onze ambities ook in de toekomst te kunnen blijven financieren. Om de onduidelijkheid over het gemeentefonds en de Hervormingsagenda Jeugdhulp beter te doorgronden, hebben we scenario's opgesteld. Daarnaast werken wij drie ideeën verder uit: Sparen vooraf in combinatie met een reserve dekking kapitaallasten, reserve duurzaamheid en herbezinning op taken.

Scenario's

Gemeenten ervaren op dit moment veel onduidelijkheid op 2 fronten: het gemeentefonds en de Hervormingsagenda Jeugd. Ook de provincie als toezichthouder benoemt deze onduidelijkheden. Bij beiden gaat het om aanzienlijke bedragen die veel invloed hebben op het financieel meerjarenbeeld. Om beter om te kunnen gaan met deze onduidelijkheden hebben wij voor beide onderwerpen een drietal scenario's ontwikkeld, een pessimistisch, realistisch en optimistisch scenario. Op deze manier denken wij meer inzicht te kunnen geven over de omvang en impact van de bedragen. Hierbij is het belangrijk om te bedenken dat scenario's mogelijke toekomstbeelden schetsen en geen prognoses zijn.

Gemeentefonds

De onduidelijkheid binnen het gemeentefonds speelt op meerdere onderdelen. Het is nog niet duidelijk of en hoe de suppletie-uitkering, een aanvullende uitkering om het Herverdeeleffect 2023 op te kunnen vangen, verder wordt afgebouwd. Ook is er nog niets bekend over het eventueel schrappen van de opschalingskorting (een korting die is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling zouden besparen). Tot slot is het de vraag of het Rijk gemeenten nog verder gaat compenseren voor de negatieve accresontwikkeling vanaf 2026. Deze onduidelijkheden zijn in scenario's verwerkt.

Scenario 1 (pessimistisch) gaat uit van het verder afbouwen van de suppletie-uitkering vanaf 2026. Scenario 2 (realistisch) gaat uit van het schrappen van de opschalingskorting en van een lichte compensatie door het rijk van de negatieve accresontwikkeling vanaf 2026. Scenario 3 (optimistisch) gaat uit van het schrappen van de opschalingskorting en van het volledig terugdraaien van de negatieve accresontwikkeling vanaf 2026. De scenario's zijn in tabel 1 verwerkt.

Tabel 1 - Scenario's Gemeentefonds	2024	2025	2026	2027
Scenario 1: Pessimistisch	-	-	-450	-900
Scenario 2: Realistisch	-	-	1.570	1.570
Scenario 3: Optimistisch	-	-	3.350	3.350

De keuze voor het realistische scenario (nr. 2) zou een positief effect hebben op het financieel beeld van ruim € 1,5 miljoen vanaf 2026.

Hervormingsagenda Jeugd

Binnen de specialistiche Jeugdhulp zorgt de Hervormingsagenda Jeugd en de prognose voor de groei in de komende jaren voor onduidelijkheid. In dit scenario gaan we alleen in op de Hervormingsagenda Jeugd. Het prognosemodel en het dashboard, om vooraf inzicht te krijgen in de verwachte ontwikkelingen en daarmee aan college en raad keuzemogelijkheden te bieden, zijn nog volop in ontwikkeling. Daarmee is het te vroeg om de uitkomsten hiervan mee te nemen in de scenario's.

Het opstellen van scenario's voor de Hervormingsagenda Jeugd is ingewikkeld. Het Rijk en VNG hebben in de afgelopen periode intensieve gesprekken gevoerd om tot een principeakkoord over het financiële kader te komen. De uitkomsten daarvan zijn op 18 april 2023 bekend gemaakt en zoveel mogelijk meegenomen in de scenario's. Er is echter nog veel onduidelijkheid over de exacte gevolgen van het principeakkoord. Hierbij is het wederom goed om te realiseren dat scenario's mogelijke toekomstbeelden schetsen en geen prognoses zijn.

Scenario 1 (pessimistisch) gaat ervan uit dat het rijk de inkomsten niet verder bijstelt via het gemeentefonds en dat de besparingen niet worden gehaald. Dit betekent dat de uitgaven verder zullen toenemen. Scenario 2 (realistisch) gaat ervan uit dat de Hervormingsagenda Jeugd voor 30% wordt verzacht. Dit is conform het principeakkoord. Dit betekent dat de de inkomsten voor 30% worden gecompenseerd en dat de eerder opgenomen besparing aan uitgaven voor 30% kan worden teruggedraaid. In scenario 3 (optimistisch) wordt de Hervormingsagenda volledig teruggedraaid, waardoor meer inkomsten worden gecompenseerd en wij 30% van de besparing op de uitgaven niet realiseren. De scenario's zijn in tabel 2 verwerkt.

De jaren 2024 en 2025 zijn vrijwel neutraal in de scenario's verwerkt, omdat deze jaren, voor dit deel van het terugdraaien van de hervormingsagenda, al budgettair neutraal zijn opgenomen in de Programmabegroting 2023 vanuit het uitgangspunt dat het Rijk aan de lat zou staan voor realisatie hiervan.

Tabel 2 - Scenario's Hervormingsagenda Jeugd	2024	2025	2026	2027
Scenario 1: Pessimistisch	-	-605	-1.110	-1.110
Scenario 2: Realistisch	-	-	-155	-55
Scenario 3: Optimistisch	-	-	355	680

De keuze voor het realistische scenario (nr. 2) zou een negatief effect hebben op het financieel beeld van ruim € 1,5 ton in 2026 en ruim € 0,5 ton vanaf 2027.

In tabel 3 zijn de scenario's voor gemeentefonds en Hervormingsagenda Jeugd verwerkt in het financieel beeld. Het tekort voor 2026 wordt daarmee ruim € 1 miljoen en vanaf 2027 bijna € 2,2 miljoen.

Tabel 3 - Structureel begrotingssaldo 2023-2026	2024	2025	2026	2027
Financieel beeld tabel 6	175	828	-2.444	-3.685
Scenario 2 Gemeentefonds			1.570	1.570
Scenario 2 Hervormingsagenda Jeugd	-	-	-155	-55
Structureel begrotingssaldo 2023-2026 inclusief scenario's	**175**	**828**	**-1.029**	**-2.170**

Sparen vooraf in combinatie met reserve dekking kapitaallasten

Gezien de na te streven maatschappelijke effecten, zoals die in het begin van dit hoofdstuk zijn genoemd en het feit dat er grote uitgaven op de gemeente afkomen, is het goed om daar zoveel mogelijk vooraf voor te sparen. Op deze manier is het wellicht te voorkomen dat er maatregelen moeten worden genomen, zoals het bezuinigen op voorzieningen of verhogen van belastingen. Hiermee voorkomen we dat de verhouding tussen de gewenste maatschappelijke effecten en financieel gezond uit balans raken.

Sparen vooraf kan door incidentele meevallers te reserveren. Net als in 2021 is sprake van een aanmerkelijk positief saldo in de jaarrekening 2022 ten gevolge van incidentele meevallers. Deze meevallers kunnen worden gereserveerd in een bestemmingsreserve sparen vooraf.

Daarnaast kan worden gekeken naar de algemene risicoreserve. De stand van de algemene risicoreserve is op dit moment fors. De algemene risicoreserve wordt gebruikt als buffer voor onverwachte financiële tegenvallers en is daarmee een substantieel onderdeel van onze weerstandscapaciteit. Om te kijken of onze algemene risicoreserve van voldoende niveau is, kijken we naar de ratio van het weerstandsvermogen (= beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit). Hiervoor is in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing een ratio van 1,4 (ruim voldoende) afgesproken. In de afgelopen jaren bedroeg de ratio 4,1 in de jaarrekening 2021 en 4,4 in de jaarrekening 2022. Dit bevestigt het beeld dat de algemene risicoreserve aan de forse kant is en geeft de mogelijkheid om een deel hiervan te reserveren voor toekomstige investeringen. Uiteraard blijft hierbij het uitgangspunt dat Uithoorn financieel gezond blijft.

Incidentele middelen kunnen niet worden ingezet voor structurele lasten, maar kunnen wel worden gebruikt als reserve dekking kapitaallasten. Een reserve dekking kapitaallasten kan worden ingezet om de afschrijvingen van investeringen jaarlijks te kunnen betalen gedurende de looptijd van de investering. Dekking uit een reserve kapitaallasten wordt volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wèl aangemerkt als structureel dekkingsmiddel. In de Programmabegroting 2023 is deze werkwijze ingezet om afschrijvingen van bestaande investeringen te dekken voor een bedrag van circa € 5 ton per jaar. Gedacht kan worden aan het instellen van een bestemmingsreserve voor een investering, waaruit jaarlijks de afschrijvingen kunnen worden betaald. De voeding voor de bestemmingsreserve komt uit de bestemmingsreserve Sparen vooraf.

Reserve duurzaamheid

Op 27 februari 2023 is de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) gepubliceerd. Het kabinet trekt tot en met 2025 € 1,04 miljard uit om gemeenten en provincies te ondersteunen bij hun rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid, zodat zij kunnen beschikken over de benodigde kennis, expertise én uitvoeringscapaciteit. Het gaat hier om een Specifieke uitkering (SPUK) voor de

uitvoeringskosten van het klimaatakkoord. Dit betekent dat het geld alleen mag worden ingezet voor (het inhuren van) capaciteit ten behoeve van duurzaamheid. Voor Uithoorn gaat het om in totaal € 1,68 miljoen, verdeeld over 2023, 2024 en 2025.

In de Programmabegroting 2023 zijn 2 extra fte voor duurzaamheid opgenomen. Hiermee kunnen de vraagstukken op het gebied van duurzaamheid de komende jaren worden opgepakt. Er zijn echter geen aanvullende middelen opgenomen om de activiteiten uit te kunnen voeren in het kader van de uitvoeringsprogramma's klimaatadaptatie en energietransitie. Er is alleen een structureel budget voor duurzaamheid beschikbaar van € 100.000, dat meer gebruikt wordt voor duurzaamheid in de breedte, zoals communicatie, duurzaamheidsprogramma en monitoring.

Uithoorn voldoet aan de voorwaarde om in aanmerking te komen voor de SPUK-middelen voor duurzaamheid. Hiermee kunnen deze middelen (€ 1,6 miljoen) te reserveren als werkbudget duurzaamheid. Aangezien de uitgaven hiervoor nog niet per jaar vastliggen en de inkomsten in meerdere jaren binnenkomen, stellen wij voor deze middelen in een nog in te stellen reserve duurzaamheid op te nemen. Hieraan kunnen in de toekomst ook eventueel andere specifieke middelen voor duurzaamheid worden toegevoegd. Op deze manier kan de raad voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van duurzaamheid budget beschikbaar stellen, zonder dat dit effect heeft op ons financieel meerjarenbeeld.

Herbezinning op taken

In juni is naar verwachting de uitkomst van de meicirculaire 2023 bekend. We zullen de raad hierover middels een raadsbericht informeren en het resultaat verwerken in de Programmabegroting 2024-2027. Het is niet duidelijk of de meicirculaire een positieve dan wel negatieve ontwikkeling laat zien. Gezien het financieel meerjarenbeeld vanaf 2026 is het echter denkbaar dat zelfs bij een positieve meicirculaire en de eerder genoemde creatieve oplossingen (reserve dekking kapitaallasten en reserve duurzaamheid) niet voldoende zijn om op termijn de jaren 2026 en verder sluitend te krijgen. Er staan ons immers nog diverse uitdagingen te wachten, zoals de nieuwbouw voor vakcollege Thamen, de uitvoering van de woonvisie en de herontwikkeling van Thamerdal.

Voor de korte termijn is dit geen probleem en kunnen we in september een structureel sluitende begroting voor de jaren 2024 en 2025 presenteren. Voor de lange termijn moet wel worden nagedacht over aanvullende oplossingen. Daarbij is een herbezinning op onze taken een laatste mogelijkheid om de begroting sluitend te krijgen. Wij zien het ook als onze plicht om continu te kijken naar onze werkzaamheden en ons de vraag te stellen of wij de goede dingen doen en of we de dingen op de juiste manier doen. Hierbij gaat het niet alleen om onze uitgaven, maar ook om onze inkomsten. Voor de herbezinning is het belangrijk om de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire te weten. Met die informatie zullen we in het najaar de raad informeren of een herbezinning nodig is en zo ja, hoe dit traject moet worden ingezet en hoe dit met de auditcommissie verder kan worden uitgewerkt.

4 Overige ontwikkelingen

In dit hoofdstuk gaan wij in op 2 ontwikkelingen, te weten een nieuwe manier om risico's te inventariseren en het beter in kaart brengen van areaaluitbreiding.

Nieuwe manier van inventariseren risico's

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kijken we naar de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Hiervoor inventariseren we de risico's, voeren we beheersmaatregelen uit om de risico's te verkleinen en berekenen we een aantal kengetallen voor de beoordeling van de financiële positie van onze gemeente. Daarnaast is er een nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, waarin beleidskaders voor risicomanagement en de bepaling van het weerstandsvermogen zijn opgenomen. Deze nota wordt om de circa 4 jaar geactualiseerd.

De afgelopen periode hebben wij nagedacht over een goede manier om risico's te inventariseren. Tot nu toe proberen wij alle denkbare risico's, van groot tot klein, in kaart te brengen. Dit leidt tot een overzicht van bijna 100 risico's, waarvan de belangrijkste risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kort worden toegelicht. Dit zijn ook de risico's die belangrijk zijn voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Wij denken dat het beter is om ons in de toekomst te richten op de circa 10 grootste risico's, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen incidentele, structurele en nog niet te kwantificeren risico's. Al deze risico's worden vervolgens toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing inclusief genomen beheersmaatregelen. Vervolgens wordt het gewogen risico van de incidentele risico's afgezet tegen de incidentele weerstandscapaciteit en de het gewogen risico van de structurele risico's tegen de structurele weerstandscapaciteit. Uiteraard worden ook de verplichte kengetallen berekend en toegelicht.

Daarnaast stellen wij voor om voortaan geen aparte nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing meer op te stellen, maar de beleidskaders voor risicomanagement en de bepaling van het weerstandsvermogen jaarlijks in de paragraaf Weerstandsvermogen en risico op te nemen. Hiermee geven we in de paragraaf inzicht in zowel de beleidskaders als de uitwerking hiervan. Het afschaffen van de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing zal moeten worden opgenomen in de nieuw op te stellen financiële verordening, die na de zomer aan de raad ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Wij denken de raad op deze manier meer inzicht te geven in de risico's die er zijn en beter in staat te stellen om te controleren of de uitvoering van het beleid door het college binnen de vastgestelde kaders heeft plaatsgevonden en of hierin voldoende rekening is gehouden met de aanwezige risico's.

Areaaluitbreiding

Van tijd tot tijd hebben we te maken met areaaluitbreiding. Dit betekent niet dat onze gemeente groeit in vierkante meters. Wat we met areaaluitbreiding bedoelen, is dat door de bouw van woningen er meer inwoners, groen, wegen, etc. bijkomen. Een voorbeeld is het Thamenhof, de transformatie van het WAPO-terrein, waar voorheen bedrijven stonden. Nu worden er 127 appartementen en 2 woningen gebouwd. Dit betekent dat enerzijds de openbare ruimte toeneemt en hiermee ook de kosten voor wegen en groen en anderzijds het

aantal inwoners toeneemt, die gebruik gaan maken van onze voorzieningen. Tegenover deze extra kosten staan extra inkomsten vanuit het gemeentefonds.

We willen voortaan beter kijken naar de verwachte groei en de extra inkomsten die we hiervoor verwachten via het gemeentefonds ten gevolge van areaaluitbreiding. Op deze manier worden we minder 'verrast' door extra uitgaven vanwege uitbreidingen.

Samenleving

5.1 Jeugd en onderwijs 16

5.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur 17

5.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering 20

5.4 Veiligheid 21

Gemeente Uithoorn

5.1 Jeugd en onderwijs

5.1.1 Ontwikkelingen

5.1.1.1 Aanpak bevorderen mentale gezondheid jeugd en tekorten jeugdhulp

In de 1e Turap 2023 is geschetst dat we zowel een verslechtering van de mentale gezondheid van een deel van de jeugd in Uithoorn zien als een stijging van de tekorten voor het budget van jeugdhulp. En dat deze ontwikkelingen vragen om een (nog) intensievere aanpak op beide terreinen. Voor deze intensievere aanpak zijn voor het jaar 2023 aanvullende middelen gevraagd en mogelijk zal ook in 2024 en verder extra inzet nodig blijven voor deze aanpak. In dat geval zal hiervoor in de begroting 2024 een voorstel gedaan worden.

5.1.2 Onvermijdelijk

5.1.2.1 Specialistische jeugdhulp € 503.000 nadeel (2024 en 2025)

In de Programmabegroting 2023 is de compensatie vanuit het rijk voor de tekorten binnen de Jeugdhulp verwerkt, samen met de verwachte besparing van uitgaven aan Jeugdhulp door uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Het is een aflopende reeks van compensatie, waarbij verwacht wordt dat de uitgaven ook af zullen nemen als de Hervormingsagenda Jeugd eenmaal is opgesteld. De Hervormingsagenda Jeugd moet bestaan uit een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd.

De gesprekken over de Hervormingsagenda Jeugd zijn al ruim anderhalf jaar bezig, maar nog niet afgerond. Dit betekent dat de landelijk ingevoerde maatregelen en daarmee minder uitgaven aan Jeugdhulp nog niet kunnen worden gerealiseerd. En dat de voorziene daling van de budgetten die reeds was verwerkt in de gemeentelijke begroting (met € 503.000 in 2024 oplopend naar € 1.107.000 in 2025 en verder) niet in het geplande tempo gerealiseerd kan worden.

Vandaar dat wordt voorgesteld om deze daling te temporiseren en daartoe in zowel 2024 als 2025 € 503.000 aan het budget voor specialistische jeugdhulp toe te voegen. Dit vooruitlopend op de gesprekken die momenteel nog lopen tussen Rijk en VNG over de financiële aspecten van de Hervormingsagenda en die mogelijk nog tot een aanvullende bijdrage vanuit het Rijk zullen leiden.

5.1.2.2 Schoolgebouw KC De Vuurvogel € 208.000 voordeel (eenjarig in 2026)

Voor de nieuwbouw van het schoolgebouw KC De Vuurvogel en samenwerking met andere partijen is het - vanuit gelijkheidsprincipe (Didamarrest) - in de voorbereiding nodig om een selectie- en gunningtraject te doorlopen. Door de toevoeging van dit traject hebben we meer voorbereidingstijd nodig om te komen tot een investeringsbesluit. Hierdoor schuift heel de planning op en wordt de oplevering en ingebruikname van de school in tweede helft van 2026 verwacht. Voor de afschrijvingslasten van dit nieuwbouwplan betekent dit dat deze vanaf 2027 gaan lopen.

5.2 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

5.2.1 Ontwikkelingen

5.2.1.1 Opvang ontheemden Oekraïne

De gemeente is verantwoordelijk voor het verzorgen van opvang aan ontheemden uit de Oekraïne. Zij vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) en hebben recht op fatsoenlijk onderdak, levensonderhoud en medische zorg. Deze richtlijn loopt tot maart 2024. Op dit moment is nog onduidelijk of de richtlijn nogmaals verlengd wordt of dat deze ontheemden onder de asielwet zullen vallen. Ook in dat geval is het aannemelijk dat de gemeente een (gedeeltelijke) rol heeft in de opvang in 2024. De ervaring en het uitgangspunt is dat de kosten voor de opvang gedekt kunnen worden vanuit een bijdrage van het Rijk. Op dit moment zijn, gelet op de genoemde onzekerheden, zowel de kosten als de bijdrage van het Rijk nog niet in te schatten voor 2024.

5.2.1.2 Asiel- en migratieketen

Op het moment van het opstellen van deze kadernota is het nog onduidelijk welk rol de gemeente precies krijgt in de asiel- en migratieketen. De Spreidingswet is in consultatie geweest en wacht op behandeling in de Eerste Kamer. De bespreking van de opgaven (opvang ontheemden, opvang asielzoekers en opvang statushouders) vindt plaats in de Provinciale Regie Tafel, welke nu in transitie is. De insteek is dat het gesprek hier wel al plaatsvindt, ook al is de Spreidingswet er formeel nog niet. Dit heeft zowel gevolgen voor de structurele personele inzet, als dat het daadwerkelijk organiseren van de opvang gepaard gaat met uitvoeringskosten. Op dit moment is van beiden, gelet op de hiervoor beschreven onzekerheden, nog geen inschatting te geven. Daarnaast is nog onbekend hoe de financieringsstromen vanuit het Rijk gaan lopen.

5.2.2 Onvermijdelijk

5.2.2.1 Autonome groei Wmo € 170.000 nadeel (meerjarig)

De verwachting voor 2024 is dat de hoge instroom in de Wmo zal doorzetten door effecten van buiten af, zoals vergrijzing, het abonnementstarief en langer thuis wonen. Met behulp van het landelijke Wmo voorspelmodel en onze eigen data over lokale trends is gekeken wat dit (financieel) betekent voor de gemeente Uithoorn. Het Wmo voorspelmodel voorspelt op basis van historische data het aantal Wmo-gebruikers per categorie. Deze informatie geeft meer inzicht in de ontwikkeling van het gebruik van de Wmo en genereert stuurinformatie voor beleidsvraagstukken, inkoop en financiën.

Op basis van de huidige informatie is de inschatting dat de autonome groei van de Wmo voorzieningen (vooral bij Hulp in het Huishouden en begeleiding) in 2024 zal leiden tot een benodigd aanvullend budget van € 170.000.

5.2.3 Beleidskeuze

5.2.3.1 Versterking ondersteuning wijkteams € 67.000 nadeel (meerjarig)

In 2021 is het team Zorg en Veiligheid gestart met een intensieve samenwerking met Blijvend Veilig; een van de 11 landelijke proeftuinen van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdbescherming regio Amsterdam, de William Schrikker Stichting en de Blijf Groep. Binnen Blijvend Veilig staat de veiligheid van elk gezinslid centraal. De pilot is erop gericht om overdrachtsmomenten te voorkomen door nauwere samenwerking en gezamenlijk optrekken. Deze manier van werken vraagt om een extra inspanning, onder meer doordat het sociaal team langer bij casuistiek betrokken blijft in

plaats van die over te dragen. Ook de ontwikkeling van deze vernieuwende werkwijze vraagt extra inzet.

Het rijk heeft in de decembercirclaire 2021 structureel een bedrag van € 67.000 beschikbaar gesteld aan middelen (vanuit de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK)) voor de versterking van de ondersteuning van kwetsbare inwoners door wijkteams. Voorgesteld wordt om deze middelen in te zetten voor de benodigde extra inzet in het kader van Blijvend Veilig.

5.2.3.2 Sociale programmering buurtkamer De Kuyper € 30.000 nadeel (meerjarig)

Multifunctionele accommodatie de Kuyper huisvest op de dit moment verschillende maatschappelijke partners van de gemeente Uithoorn. In dit gebouw is er ook gekozen voor een buurtkamer. In eerste instantie was vanuit het sociaal koersplan het idee om deze buurtkamer te laten runnen door een sociaal ondernemer. De beoogde sociaal ondernemer is echter vertrokken uit Uithoorn. Vervolgens heeft de gemeente een extern bureau ingehuurd dat gespecialiseerd is in de exploitatie van initiatieven als buurtkamers om te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Uit de analyse van de exploitatie en de respons van de gehouden interviews onder gebruikers blijkt dat het expoitatieperspectief zeer beperkt is. De maximaal realiseerbare inkomsten zijn onvoldoende voor een exploitant om kostendekkend te kunnen werken.

Om de sociaal-maatschappelijke functie tot ontwikkeling te laten komen vergt dit een maatschappelijke partner die de inwoners weet te bereiken, weet te enthousiasmeren en in staat is om een aantrekkelijk activiteitenprogramma op te zetten. Dit is echter onmogelijk zonder bijdrage vanuit de gemeente. Een van de partners binnen Uithoorn voor Elkaar (UvE) heeft ervaring met de sociale programmering van dergelijke buurtkamers en het voorstel is dat UvE deze sociale programmering ook in De Kuyper gaat verzorgen.

5.2.3.3 Versterken verbinding cultuur met welzijn en jeugd - € 25.000 nadeel (meerjarig)

In de programmabegroting 2023 is als opgave opgenomen om de verbinding van cultuur met maatschappelijke ondersteuning, jeugd en onderwijs en veiligheid te versterken. Om aan die opgave invulling te geven stellen we de volgende drie initiatieven voor:

1. Cultuurcoach (€ 15.000)

Het Kabinet wil eraan bijdragen dat iedereen een leven lang kan sporten, bewegen en deelnemen aan cultuur met plezier. De Brede Regeling Combinatiefuncties speelt daarin een belangrijke rol, middels de inzet van buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches. Cultuurcoaches stimuleren deelname aan cultuur en verbinden cultuur met andere sectoren zoals onderwijs en bedrijfsleven.

2. Kunst op recept (in combinatie met welzijn op recept) (€ 5.000)

Kunst op Recept is bedoeld voor mensen met psychosociale problemen. Centraal staat het begrip positieve gezondheid: uitgaan van wat iemand kan, niet van zijn of haar beperkingen. Mensen met psychosociale problemen hebben niet altijd (alleen) medicijnen of psychologische zorg om hun klachten te verlichten, maar kunnen ook baat hebben bij iets anders dat hun gevoel van welbevinden vergroot. Dat kan vrijwilligerswerk of sport zijn, maar ook een kunstzinnige activiteit. In Uithoorn zetten we reeds in op welzijn op recept en we willen nu mensen een keuze geven of ze door middel van een welzijnsorganisatie of een culturele activiteit hun probleem aan willen pakken. Vandaar het voorstel om in Uithoorn welzijn en kunst op recept aan te bieden.

3. Activiteiten jongeren en cultuur (cultuur als middel) (€ 5.000)

Met inzet op jongeren en cultuur willen we kwetsbare jongeren bereiken, die bijvoorbeeld te maken hebben met een moeilijke thuissituatie, beperkingen of chronisch ziek zijn of mantelzorg taken uitvoeren. Daarbij spelen we in op culturele interesses van jongeren, zoals beeldend werk, kunstzinnige fotografie of film, creatief schrijven, hiphop en spoken word. Jongeren organiseren zich vaker informeel en in tijdelijke projecten, zij verbinden zich minder snel aan een vereniging. Als gemeente willen we ruimte geven om te experimenteren. Door bij jongeren op te halen wat er bij hen leeft en daarna de doelen van de cultuursector en sociale sector op elkaar af te stemmen.

Deze drie initiatieven sluiten aan op de pijlers uit de cultuurnota om kunst en cultuur als middel in te zetten en om cultuureducatie vooral voor jeugdigen te versterken.

5.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering

5.3.1 Ontwikkelingen

5.3.1.1 Uitvoeringskosten Wet inburgering

Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om de uitvoeringskosten die gepaard gaan met de Wet inburgering te dekken. Vanwege de verhoogde huisvestingstaakstelling statushouders in 2022, hebben gemeenten extra uitvoeringsbudgetten ontvangen voor de jaren 2022, 2023 en 2024. Deze verhoging omvat drie jaar, omdat de inburgeringstermijn drie jaar bedraagt.

In 2023 is de huisvestingstaakstelling weer fors hoger dan in 2022. Het is echter nog onduidelijk of er vanuit het Rijk wederom aanvullende budgetten beschikbaar worden gesteld om de hogere uitvoeringskosten van gemeenten te compenseren. Als het Rijk geen extra budget toekent, verwachten we vanaf 2024 onvoldoende middelen te hebben om de uitvoeringskosten van de Wet inburgering te dekken. Vanaf 2025 zal dit tekort verder toenemen.

5.3.1.2 Nota bestaanszekerheid

In het najaar van 2023 wordt de nieuwe nota Bestaanszekerheid ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. De financiele effecten van die nieuwe nota zullen worden verwerkt in de programmabegroting 2024.

5.3.2 Onvermijdelijk

5.3.2.1 BUIG € 500.000 voordeel (meerjarig)

Gemeenten ontvangen inkomsten vanuit de gebundelde uitkering voor de bekostiging van uitkeringen (BUIG). Middels een verfijnd model van objectieve maatstaven wordt het beschikbare macrobudget verdeeld over gemeenten, om ze zo in staat te stellen de uitkeringen te kunnen bekostigen. Dat budget is ongeoormerkt: een gemeente mag een overschot vrij besteden, maar moet een tekort in beginsel ook zelf opvangen.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid rondom de uitkeringen en de loonkostensubsidie en voor de uitvoering ervan. Dit geeft gemeenten een prikkel om zoveel mogelijk mensen uit een uitkering te houden en aan het werk te helpen en houden. In de begroting is een realistische raming voor de uitgaven opgenomen, gebaseerd op een zo goed mogelijk in te schatten aantal bijstandsuitkeringen. Dit leidt tot een stijging van circa € 144.000 aan uitgaven.

Daar tegenover staat de ontwikkeling van de inkomsten BUIG (op basis van de meest recente voorlopige bijstelling), welke een stijging laat zien die groter is dan de stijging aan uitgaven. Deze stijging bedraagt € 585.000. Tevens is er een positieve bijstelling voor inkomsten uit terugvorderingen van € 59.000.

Per saldo leidt de bijstelling aan inkomsten en uitgaven tot een voordeel van € 500.000.

Ontwikkelingen

Aan de uitgavenkant is reeds rekening gehouden met een stijging van de uitkeringen van 10,15% van het wettelijke minimum. Het Rijk heeft toegezegd deze stijging te gaan verwerken in de bijstelling van de inkomsten BUIG in September 2023. In de (nader) voorlopige bijstellingen van oktober 2022 en april 2023 is (wordt) deze mutatie dus niet

verwerkt en is zodoende nog niet betrokken bij het hierboven genoemde voordeel (ad. € 585.000). De verwachting is wel dat dit een (substantieel) voordeel zal opleveren. Bij het opstellen van de begroting 2024 zal bekeken worden in hoeverre dit effect meegenomen kan worden. Op dat moment is ook meer duidelijkheid over de ontwikkelingen in de nadere voorlopige bijstelling van April en kan in samenhang hiermee worden beoordeeld.

5.3.3 Beleidskeuze

5.3.3.1 Versterking rechtsbescherming kwetsbare inwoners € 40.000 nadeel (meerjarig)

Naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) deed het kabinet in 2021 voorstellen om de dienstverlening van de overheid aan mensen in een kwetsbare positie fundamenteel te verbeteren. Voor veel burgers is de gemeente de meest nabije overheid en dient juist daar de dienstverlening versterkt te worden. Een van de actielijnen voor het verbeteren van de dienstverlening betreft het versterken van de rechtsbescherming van kwetsbare inwoners. Deze versterking willen we in Uithoorn bereiken door middel van het instellen van Sociaal Raadslieden.

Gemeenten hebben in de decembercirculaire 2021 structureel middelen ontvangen voor het versterken van de rechtsbescherming via het Gemeentefonds. In Uithoorn zochten we reeds enige tijd naar mogelijkheden om gratis ondersteuning voor sociaal-juridische vraagstukken beschikbaar te stellen aan inwoners. Om lokaal laagdrempelige toegang tot onafhankelijke sociaal-juridische ondersteuning en rechtshulp te organiseren zetten we vanaf 2023 Sociaal Raadslieden in. Geraamde kosten hiervoor bedragen € 40.000 op jaarbasis. De Sociaal Raadslieden zijn professionele hulpverleners die werken vanuit de wijken en die inwoners kunnen helpen met hun rechten en plichten in het woud van wet- en regelgeving. Met een inzet van 10-12 uur creëren we de mogelijkheid om spreekuren in verschillende wijken op verschillende momenten beschikbaar te stellen.

5.4 Veiligheid

5.4.1 Onvermijdelijk

5.4.1.1 Regionale opvangplek huiselijk geweld € 5.200 nadeel (meerjarig)

Op 24 november 2021 is het algemeen bestuur van de GR, ook wel AB-DB, akkoord gegaan met een tweede Oranje Huis waar alle satellietplekken in opgaan en een uitbreiding kan worden gerealiseerd met 4 extra plekken. De Blijf Groep heeft echter gepleit voor een grotere uitbreiding in het tweede Oranje Huis. Zij concludeerden in mei 2022, na een analyse dat een uitbreiding met 8 plekken in totaal nodig is. In november 2022 is akkoord gegaan met nogmaals een uitbreiding van 4 plekken. De DuVo middelen zij niet voldoende wat betekent dat de gemeente ook moeten bijdragen aan deze financiering.De begroting met daarin de bijdragen per gemeente voor 2023 was echter al eerder vastgesteld en bij de Amsterdam-Amstelland gemeenten zijn deze bijdragen al verwerkt in de begroting 2023. Daarom wordt in 2023 de bijdrage eenmalig volledig betaald door Amsterdam. Vanaf 2024 wordt dit opgenomen in de begroting van de regio brede activiteiten huiselijk geweld en kindermishandeling. De bijdrage van de gemeente Uithoorn zal ten gevolge hiervan verhoogd worden met € 5.210.

5.4.1.2 Verhoging budget Veiligheidsregio € 24.000 nadeel (meerjarig)

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2023 vroeg het bestuur van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA) om een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten om alle (extra) wettelijke taken en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te kunnen maken. Het was op dat moment nog niet zeker of de gemeente Amsterdam aan

de gevraagde extra bijdrage zou voldoen. Later bleek dat de gemeente Amsterdam hiertoe niet bereid was. De gemeente Uithoorn heeft in de Programmabegroting 2023 wel een extra bijdrage opgenomen voor de VrAA.

De afgelopen tijd heeft het bestuur van de Veiligheidsregio opnieuw meermaals gesproken over een toekomstbestendige financiering van de Veiligheidsregio. De VrAA heeft de knelpunten in een budgetbrief beschreven en doet voorstellen deze aan te pakken middels gerichte, extra structurele financiering vanuit de deelnemende gemeenten. Het gaat hierbij om een extra budget van in totaal € 6 miljoen in 2024 oplopend tot € 8 miljoen in 2026 en € 7,7 miljoen vanaf 2027. Vanwege het eerder genoemde extra budget, dat al in de Programmabegroting 2023 is opgenomen, is de extra benodigde bijdrage vanuit Uithoorn beperkt.

5.4.1.3 Verhoging bijdrage Veilig Thuis en Steunpunt Seksueel Geweld (PM)

De gemeente Uithoorn is onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis en Centrum Seksueel geweld). Voor het jaar 2024 worden hogere kosten voorzien door de uitbreiding van dienstverlening van de BlijfGroep en het nieuwe Steunpunt Seksueel Geweld (SSG). De Amstelland gemeenten willen diensten afnemen van dit SSG en hebben afspraken gemaakt over de gezamenlijke bekostiging hiervan. De activiteiten van het SSG worden vanaf 2024 opgenomen op de meerjarenbegroting van de GR Amsterdam-Amstelland.Als dit leidt tot een hogere bijdrage voor Uithoorn, dan zal dit vervolgens verwerkt worden in de begroting 2024.

5.4.2 Beleidskeuze

5.4.2.1 Veiligheidsregio € 34.000 nadeel oplopend naar € 58.000 vanaf 2026

Naast een verhoging van de bijdrage aan de Veiligheidsregio voor onvermijdelijke zaken is sprake van ambities op het gebied van:

- Organisatie en bedrijfsvoering
- Sociaal werkgeverschap
- Duurzaamheid
- Wortels in de maatschappij

Sommige ambities kunnen alleen voor Uithoorn worden uitgevoerd, andere ambities alleen in gezamenlijkheid met de andere deelnemende gemeenten. Hierover zal in regioverband worden gesproken.

Wonen en werken

6.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen 24
6.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving) 24
6.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen 27
6.4 Veerkrachtig ondernemen 27
6.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving) 27
6.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties 28

Gemeente Uithoorn

6.1 Groen, blauw en duurzaam omarmen

6.1.1 Ontwikkelingen

6.1.1.1 Realisatie projecten Groene Recreatieve Zone en Westeinderscheg

Naar aanleiding van de vastgestelde visie Groene Recreatieve Zone (GRZ) en de samenwerking in de Westeinderscheg wordt momenteel een vijftal mogelijke projecten verkend. Dit zijn de projecten Helofytenfilter, Versterken van beleefbaarheid van de Liniedijk, Groene recreatieve verbinding langs Vuurlijn tussen Qui Vive en Thamenhof, Toegangekelijkheid en zichtbaarheid 't Vrije Noortveen en WRK leidingstrook tussen Noordammerweg en Faunalaan. Onderdeel van de uitwerking is een kostenraming. De uitwerking kan de basis worden voor een separaat voorstel voor de uitvoering van één of meerdere projecten, waarin eventuele mogelijkheden voor cofinanciering meegenomen worden.

6.1.1.2 Uitvoering duurzaamheid

In 2023 wordt ter uitvoering van het duurzaamheidsbeleid voor een drietal thema's gewerkt aan een uitvoeringsprogramma: klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie. Het ligt in de lijn der verwachting dat het budget dat nu voor duurzaamheid in de begroting staat niet toereikend gaat zijn.

Daarnaast wordt in 2023 een subsidie van het Rijk aangevraagd voor formatie op het gebied van duurzaamheid. Het Rijk heeft het voornemen dit ook voor de komende jaren te verstrekken. De kosten voor de formatie zitten al structureel in de begroting verwerkt. Het idee is om een reserve duurzaamheid in te stellen, hieraan de te ontvangen subsidies toe te voegen en daarmee uitvoeringsgeld voor de bedoelde programma's te genereren.

6.1.1.3 Gemeentelijk Rioleringsprogramma

De termijn van het huidige gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2018-2022 is verstreken.

Naar aanleiding van ontwikkelingen in landelijke wet- en regelgeving, zoals de aankomende Omgevingswet, wordt het GRP vervangen door een ‘Water- en rioleringsprogramma’ (Wrp). Het benodigde budget voor dit programma wordt bekostigd vanuit de rioolheffing. Het programma betreft het vervangen en verbeteren van voorzieningen, maar ook de kosten voor zaken als reiniging en inspectie, het kolkenzuigen, het onderhoud oppervlaktewater en het uitvoeren van onderzoeken en opstellen van plannen, personeelskosten et cetera. Naar verwachting leiden de resultaten uit laatste inspecties, gestegen prijzen en implementatie van klimaatadaptieve maatregelen tot een verhoging van de heffing. Het financieel effect wordt betrokken bij het bepalen van het tarief van de rioolheffing 2024 en verder (meerjarig).

6.2 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)

6.2.1 Ontwikkelingen

6.2.1.1 Fase 2 grondstoffenbeleid 2020-2025

Op 28 januari 2021 heeft de raad onder andere besloten tot GFT-inzameling per oktober 2021, zijnde fase 1 van het grondstoffenbeleid 2020-2025. De evaluatie van fase 1 is op 9 november 2022 besproken in de Commissie Wonen en Werken. Conclusie is dat in de 1e helft van 2023 fase 2 van het beleid wordt voorgelegd aan de raad. Dit houdt in een toegangscontrole (pasjessysteem) op ondergrondse restafvalcontainers en vervolgens een vorm van diftar (gedifferentieerde tarieven). Dit vergt de nodige investeringen. Het financieel

effect wordt betrokken bij het bepalen van het tarief van de afvalstoffenheffing 2024 en verder (meerjarig).

6.2.2 Onvermijdelijk

6.2.2.1 Areaaluitbreiding 2024 € 66.000 nadeel (meerjarig)

Door areaaluitbreiding is het noodzakelijk om capaciteitsuitbreiding en uitbreiding van financiële middelen voor beheermaatregelen binnen de openbare ruimte te realiseren. Het toenemend aantal meldingen, die resulteren in vragen binnen Buurt vereisen capaciteitsuitbreiding zowel binnen het team Inrichting en Beheer als Dagelijks Onderhoud, maar ook de aansturing en het vergrote verzorgingsgebied vraagt capaciteitsuitbreiding. Daarnaast wordt het aantal m2 areaal van de verschillende assets groter waardoor een grotere inzet van beheermaatregelen noodzakelijk is. Om de taken op het huidige kwaliteitsniveau uit te kunnen blijven voeren is een groeifactor vastgesteld per woning. De areaaluitbreiding is in beeld, vanaf 2024 betreft het gemiddeld 130 woningen per jaar. Voor de periode vanaf 2024 wordt de met de areaaluitbreiding gemoeide capaciteitsuitbreiding en uitbreiding van de financiële middelen voor beheer van de openbare ruimte verwerkt in de kadernota 2024. Het effect op het budget voor beheer in de openbare ruimte bedraagt € 51.600 en het effect vanwege capaciteitsuitbreiding binnen Duo+ bedraagt € 20.600. Van dat laatste bedrag kan een klein deel worden toegerekend aan de gesloten huishouding afval (€ 4.000) en riool (€ 2.200) welke wordt betrokken bij de berekening van respectievelijk de afvalstoffenheffing en rioolheffing 2024. Het effect op het begrotingsresultaat bedraagt hierdoor € 66.000.

6.2.2.2 Organisatorische aanpassingen in de teams I&B en DO PM Nadeel (meerjarig)

In de afgelopen jaren is de complexiteit en inhoud van het werk in de teams I&B en DO toegenomen door nieuwe en aangescherpte wet- en regelgeving. Dit heeft het gevolg dat werkzaamheden meer afstemming en sturing vergen. Dit betekent dat een aantal operationele managementfuncties in de teams opgewaardeerd moet worden. Hiervoor loopt op dit moment een herwaarderingstraject (in het kader van HR-21).

6.2.2.3 Investering Dijkverhoging Amsteldijk nadeel kapitaallasten € 50.000 (vanaf 2026)

Waternet is intensief bezig met de engineering van de Dijkverhoging Amsteldijk Noord-Amsteldijk Zuid. Hierbij zal op een aantal wegvakken de weg als gevolg van de dijkophoging moeten worden vervangen. De gemeente Uithoorn heeft het handboek werken op dijken ondertekend en Waternet hanteert deze als uitgangspunt voor de compensatie. Op dit moment gaat Waternet ervan uit dat de wegvakken ouder zijn dan 30 jaar en conform het handboek geen restlevensduur van de weg hoeft te compenseren. De eerste raming voor het vervangen van de wegvakken is € 1.126.500 terwijl het huidige budget € 350.000 bedraagt. Duo+ is nog met Waternet in gesprek over het compenseren van de restlevensduur van de weg.

6.2.2.4 Boterdijk onderzoek integrale reconstructie € 70.000 nadeel (eenmalig)

Na het gereedkomen van de diverse nieuwbouwplannen, De Oker, Eigen Haard en diverse kleinschalige particuliere bouwactiviteiten, is de Boterdijk tussen de Drechtdijk en de Watsonweg in 2018 gereconstrueerd en ingericht als fietsstraat. Tijdens de uitvoering kwam naar voren dat de wegfundering in slechtere staat verkeerde dan gedacht. Op dat moment was het niet mogelijk om constructief herstellende maatregelen te nemen.

Het college en de raad zijn in september 2019 geïnformeerd over de staat van onderhoud, de te verwachte levensduur en de daarbij vervroegde afschrijving van 10 jaar i.p.v. de gebruikelijke 25 jaar.

Met de jaarlijkse weginspectie wordt de Boterdijk gemonitord en uit de laatste weginspectie kunnen we concluderen dat de weg snel zijn einde levensduur zal bereiken.

Het is dan ook noodzakelijk om de engineering en uitvoering van de integrale reconstructie op de meerjarenplanning en in de begroting op te nemen. De verwachting is dat de weg nog een aantal jaren met extra dagelijks onderhoud in stand is te houden.

De planning is gericht op een gefaseerde uitvoering van de integrale reconstructie in 2027. Hiervoor moet eerst grootschalig onderzoek worden gedaan naar de toekomstige mogelijkheden voor de Boterdijk, waarbij de Mobiliteitsvisie en de scope van alle assets het uitgangspunt zijn voor het bepalen van de definitieve scope van het project. Dit onderzoek zal in 2025 plaatsvinden voorafgaand aan de engineering in 2026. Voor het onderzoek is naar verwachting € 70.000 benodigd.

De uitvoeringskosten in 2027 voor het volledige project zullen na het uitvoeren van het onderzoek worden berekend en zijn afhankelijk van de gekozen maatregelen en meekoppelkansen.

6.2.2.5 Effectgestuurd beheer ondergrondse containers en GFT minicontainers (neutraal met afvalheffing)

In 2020 is er aan de hand van de levensduur en afschrijvingstermijn van 15 jaar een meerjarenplan gemaakt voor de investering in vervanging van de opbouw en binnenbakken van ondergrondse containers. Daarvoor is € 165.000 voor 2024 en verder opgenomen. Echter, inmiddels zijn de prijzen drastisch gestegen en blijken de opbouw en binnenbakken van glascontainers eerder vervangen te moeten worden. Een combinatie met de uitvoering van fase 2 van het grondstoffenbeleid zou efficiënt zijn. Het financieel effect wordt betrokken bij het bepalen van het tarief van de afvalstoffenheffing 2024 en verder (meerjarig)

6.3 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen

6.3.1 Ontwikkelingen

6.3.1.1 Realisatie fysieke maatregelen Uitvoeringsprogramma mobiliteit

In 2022 is het Uitvoeringsprogramma 2022-2025 Mobiliteitsvisie Uithoorn 2040 vastgesteld. Dit wordt uitgevoerd in 2023-2025. Voor de uitvoering van dit programma (coördinatie, monitoring, uitvoering onderzoeken en opstellen beleid) is reeds budget beschikbaar. Het is mogelijk dat op basis van de uitgevoerde onderzoeken voorgesteld wordt om te komen tot investeringen voor bijvoorbeeld infrastructurele aanpassingen of investeringen en exploitatielasten voor bijvoorbeeld de gevolgen van het nieuwe parkeerbeleid. Hiervoor zal dan een separaat voorstel gemaakt worden.

6.3.1.2 Uitvoering woonvisie

In 2023 wordt een nieuwe woonvisie inclusief uitvoeringsprogramma opgesteld. Het is mogelijk dat het nieuwe programma leidt tot benodigd additioneel budget voor de uitvoering van de diverse acties (kosten instrumenten en formatie). Eventuele budgettaire consequenties worden meegenomen in het raadsvoorstel ter vaststelling van de woonvisie.

6.3.2 Beleidskeuze

6.3.2.1 Kleine verkeerskundige maatregelen € 25.000 nadeel (meerjarig)

De Vervoerregio Amsterdam (VRA) heeft in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2023 - 2031 € 25.000 per jaar opgenomen met een 50%-subsidieregeling voor de gemeente Uithoorn voor kleine verkeerveiligheidsmaatregelen. In totaal komt er dus jaarlijks € 50.000 beschikbaar. Per jaar wordt er een overzicht gemaakt van kleine verkeerskundige aanpassingen op basis van wensen en klachten die bijdragen aan de verkeersveiligheid in samenwerking met de VRA.

6.4 Veerkrachtig ondernemen

Geen bijzonderheden

6.5 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)

Geen bijzonderheden

6.6 Ontwikkelen van gebieden en locaties

6.6.1 Ontwikkelingen

6.6.1.1 Voorbereiding en realisatie herontwikkeling Thamerdal

In 2023 wordt de ontwikkelstrategie met ontwikkelplan voor Thamerdal uitgewerkt. Daarin worden voor de uitdagingen op het gebied van water / openbare ruimte, sociaal / veiligheid, en woningen / duurzaamheid uitgewerkt. Met een integraal ontwikkelplan kunnen de uitdagingen in samenhang worden aangepakt. Met het raadsvoorstel voor vaststelling van het ontwikkelplan zal een voorbereidingskrediet voor de komende jaren worden aangevraagd. Ook zullen de komende jaren investeringen gevraagd worden.

6.6.1.2 Voorbereidingskosten en realisatiekosten transformatie Amstelzone

In 2023 wordt de haalbaarheidsstudie voor transformatie van de Amstelzone uitgevoerd. Hier is een voorbereidingsbudget voor beschikbaar. Afhankelijk van de uitkomsten van deze definitiefase zal een voorstel gemaakt worden voor het vervolg. De kosten voor het vervolg zullen in het raadsvoorstel opgenomen worden.

6.6.1.3 Implementeren beleidscyclus Omgevingswet

Na het vaststellen van de Omgevingsvisie eind 2022, wordt in 2023 verder aangevangen met het opzetten van het 'beleidshuis' dat gebouwd wordt op het fundament van de omgevingsvisie. In het 'beleidshuis' zitten onder andere diverse visies, (uitvoerings)programma's en nadere regelgeving waaronder het Omgevingsplan. Ook zitten er een of meerdere instrumenten in ter monitoring en evaluatie en het invullen van eventuele m.e.r.-verplichtingen. Naast het bouwen en inrichten van het beleidshuis is het onderhoud van belang. In 2023 en 2024 is er budget beschikbaar vanuit de implementatie omgevingswet, ook is er budget beschikbaar voor het omgevingsplan. De komende tijd wordt het beleidshuis nader ontworpen, en kan een nadere aanpak en planning gemaakt worden, en kan dit worden gelegd naast de beschikbare budgetten. Mogelijk leidt dit tot extra benodigde budgetten.

6.6.1.4 Realisatie herinrichting openbare ruimte Wilhelminakade - Thamerkerk

In 2023 wordt het functioneren van de openbare ruimte Wilhelminakader - Thamerkerk nader bekeken en wordt een ontwerp gemaakt voor mogelijke herinrichting. Dit zal dan middels een raadsvoorstel aan de raad worden voorgelegd, inclusief de budgettaire consequenties.

6.6.1.5 Project Handhaving Buitengebied

Voor drie buitengebieden zijn er de afgelopen jaren gebiedsvisies opgesteld: Kernglastuinbouwgebied De Kwakel, Ruilverkavelingsgebied en Tussen Poelweg en Noorddammerweg (TPN). Om de visies te kunnen realiseren is het van belang dat er een goede inventarisatie wordt gemaakt van huidig gebruik, eventueel strijdig gebruik en dat op basis daarvan geacteerd wordt in de richting van de visie. Een projectmatige aanpak wordt beoogd, waarbij inventarisatie, toezicht, handhaving en legalisatie projectmatig en integraal worden aangevlogen. De verwachting is dat de inzet zeker twee jaar nodig is om alle drie de gebieden op te pakken. Hiervoor wordt een raadsvoorstel opgesteld dat in de loop van 2023 aan de gemeenteraad zal worden aangeboden.

6.6.2 Beleidskeuze

6.6.2.1 Uitbreiding formatie jurist grondzaken en vastgoed € 45.000 nadeel (meerjarig)

Het realiseren van ruimtelijke projecten door derden wordt steeds ingewikkelder. Als gevolg van de beperkte ruimte worden projecten steeds complexer. Er komen steeds meer kleinere projecten en initiatieven die steeds ingewikkelder worden. Dit vraagt steeds meer om inzet van de gemeente, in een steeds krapper wordende arbeidsmarkt. Het is van belang aan de voorkant goede afspraken te maken over de samenwerking met initiatiefnemers en kostenverhaal, ook om de gemeentelijke inzet effectief en efficiënt te kunnen inzetten. Voor het maken van deze afspraken is uitbreiding van de juridische adviesfunctie op het gebied van het privaatrecht benodigd met 1 Fte. De verwachting is dat op jaarbasis gemiddeld ca. 50% van de kosten hiervoor (€ 90.000) verhaald kan worden op initiatiefnemers of onderdeel uitmaakt van de investeringskosten, waar het eigen gemeentelijke eigen projecten betreft.

Organiseren

7.1 Bestuur en Overhead 31
7.2 Dienstverlening 34
7.3 Financiën 34

Gemeente Uithoorn

7.1 Bestuur en Overhead

7.1.1 Ontwikkelingen

7.1.1.1 Huisvesting

Na de corona pandemie is de organisatie hybride (gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor gaan werken. Nu we hiervoor de nodige voorzieningen voor zowel het thuiswerken als op kantoor hebben gerealiseerd, zullen we nagaan wat er voor de toekomst nog meer nodig is. Dit doen we om als organisatie productief te blijven en de uitbreiding van de formatie, als gevolg van de groei van taken, aan te kunnen.

7.1.1.2 Ontwikkeling burgerzaken

De ontwikkeling van de dienstverlening van het team burgerzaken wordt aan de ene kant digitaler, maar aan de andere kant zijn er ook inwoners die hierbij geholpen moeten worden. Om dit aan te laten sluiten bij de dienstverleningsvisie zullen in de komende jaren de nodige inspanningen worden ondernomen. We kunnen nu nog niet inschattten wat dit precies betekent.

7.1.1.3 Online communicatie

Op dit moment wordt online communicatie op basisniveau uitgevoerd. De vraag is of dit, gezien de diverse ontwikkelingen, voldoende is. Ook mede gezien de dienstverlening die we als gemeente voor ogen hebben. Er zal gekeken worden hoe we dit verder gaan ontwikkelen.

7.1.2 Onvermijdelijk

7.1.2.1 Vitaliteit/duurzame inzetbaarheid € 18.500 nadeel (meerjarig)

Medewerkers moeten langer doorwerken en dat moeten zij op een gezonde manier kunnen doen. In de Cao is daarom ook opgenomen dat werkgevers samen met de medezeggenschap een vitaliteitsbeleid inrichten. Verlofsparen (geïntroduceerd in 2022) kan daarvan een onderdeel zijn, maar ook individuele regelingen met medewerkers. Door de vergrijzing en het achterblijven van verjonging van het personeelsbestand, moeten de DUO-organisaties bovendien rekening houden een aanzienlijk verloop vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Die hoge leeftijd kan ook van de werkgevers vragen om maatwerkafspraken te maken. In deze kosten worden nu lokaal voorzien. Duo+ heeft hier geen budget voor.

7.1.2.2 I&A Omgevingswet € 27.750 nadeel (meerjarig)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet neemt de beheerlast bij Functioneel Beheer toe. Mede door de decentralisatie in het Ruimtelijk Domein, die in de Omgevingswet wordt geregeld, is het nieuwe VTHsysteem Rx.Mission complexer qua inrichting dan het huidige SquitXO. Als zodanig kent het dus een hogere beheerlast, niet in de laatste plaats omdat dit systeem de komende jaren nog flink wordt doorontwikkeld. Daarnaast is er in het ruimtelijk domein sprake van een tweetal extra systemen: een planvormingssysteem voor Omgevingsplannen (Rx.Base, dat de komende jaren nog naast het huidige Rx.zone voor Bestemmingsplannen blijft draaien) en een regelbeheersysteem voor toepasbare Regels (één van de noviteiten onder de Omgevingswet). Het gaat hier om geharmoniseerde systemen waarvan het functioneel applicatiebeheer bij I&A belandt. Hiervoor is bij Duo+ ca. 0,5 tot 1,0 extra fte nodig om deze extra beheertaken adequaat uit te kunnen voeren.

7.1.2.3 Informatiehuishouding op orde € 32.000 nadeel (2024),€ 20.000 (2025) € 24.000 (2026)

Voor het op orde houden van het archief is het project doorontwikkeling Zaakgericht werken al in 2021 gestart. Bij de uitwerking van dit project bleek het vanuit de bredere context noodzakelijk om de informatiehuishouding via een programma op orde te krijgen en te houden. Daarmee kan ook worden voldaan aan de eisen van de Wet open overheid (Woo) en de Wet modernisering maatschappelijk bestuurlijk verkeer (Wmebv). Alle DUO-gemeenten zijn inmiddels aangehaakt bij dit programma waarbij alle onderliggende projecten worden gezien als een gezamenlijke aangelegenheid. Het voorgaande is dan ook reden om de aansturing van het programma en het opdrachtgeverschap te beleggen binnen Duo+ en de Rijksbijdragen voor de Wet open overheid bij de drie gemeenten over te hevelen naar de begroting van Duo+. Dit ter financiering van het kwaliteitsteam informatiehuishouding.

7.1.2.4 Uitbreiding ondersteuning organisatie € 50.000 nadeel (meerjarig)

Als gevolg van de uitbreiding van de gemeentelijke taken en het complexer worden van de uitvoering van deze taken door wet- en regelgeving is meer ondersteuning van de organisatie nodig. Hiervoor moet het secretariaat versterkt worden door het opwaarderen van de betreffende functies. De ondersteuning wordt daarmee op het gewenste niveau gebracht en de functies marktconform.

7.1.2.5 Professionalisatie personeelsadministratie € 3.700 nadeel (meerjarig)

Er wordt flink ingezet op standaardisering en automatisering van diverse workflows en andere werkprocessen binnen de personeelsadministratie. Er is daarbij vooral gebruik gemaakt van de mogelijkheden waarin de huidige applicaties kunnen voorzien. Om een verdere slag te kunnen slaan, is een uitbreiding daarop gewenst. Dit zal extra kosten met zich meebrengen, maar door een hogere efficiency bij de uitvoering van het werk zullen die voor een besparing gaan zorgen.

7.1.2.6 Postintake in archief € 18.500 nadeel (meerjarig)

Door de decentralisatie van de interne controle en de wettelijke verplichting vanuit de archiefwet om strak te sturen op de interne controle op postintake en archief is in 2022 iemand voor 0,5 Fte belast met deze taken. Gezien de hoeveelheid inkomende post en de acties op het gebied van doorontwikkeling zaakgerichtwerken, waardoor hier een zwaardere focus op ligt, is dit onvoldoende en moet hier meer inzet op gepleegd worden.

7.1.3 Beleidskeuze

7.1.3.1 Arbeidsmarktkrapte en opleidingen € 45.000 nadeel (2024) € 36.000 vanaf 2025

Arbeidsmarktkrapte

Meer inzet op boeien en binden van huidige medewerkers, door stevigere inzet op opleiding, ontwikkeling en interne mobiliteit. De implementatie van een digitaal leerplatform en een goed pre- en onboarding traject dragen hier aan bij.

Integriteit en ondermijning

In het onboarding traject moet ook voldoende aandacht uitgaan naar integriteit en ondermijning. De bewustwording daarvan bij nieuwe medewerkers, maar ook bij de huidige medewerkers, moet doorlopend aandacht krijgen. Kosten voor het opzetten van de ontwikkeling van een integriteitstraining (te borgen in het digitaal leerplatform) bedragen ongeveer € 10.000

Opleiding en ontwikkeling leerplatform

Om eigen medewerkers te blijven binden en boeien, maar ook om als organisatie aan de steeds veranderende opgaven, verdergaande (de)centralisaties en meer complex wordende maatschappelijke vragen te blijven voldoen, is het belangrijk dat er meer op opleiding en ontwikkeling wordt ingezet. Er is al een online leerplatform, bestaande uit een leermanagementsysteem (LMS) en een auteurstool. Om ook gebruik te kunnen maken van de zeer uitgebreide bibliotheek van partner Studytube of voor het inkopen en/of beschikbaar stellen van eigen content, is additioneel budget nodig.

Opleiding en ontwikkeling - capaciteit voor leerplatform

Om het leerplatform goed te kunnen onderhouden is capaciteit nodig. Het voorstel daarvoor zal zijn om een nieuwe functie voor ‘opleidingsadviseur’ aan team P&O toe te voegen.

7.1.3.2 Inclusie, diversiteit en Wet banenafspraak pm nadeel (meerjarig)

De DUO-organisaties hebben in 2021 de bestuurlijke opdracht gekregen meer in te zetten op inclusie en diversiteit en op de wet Banenafspraak. Met verschillende projectgroepen en een panel wordt daaraan gewerkt. De werkgroep Banenafspraak adviseert en faciliteert de DUO-organisaties bij het invullen van ‘quotumbanen’. Doelstelling is om in 2024 de quota voor alle organisaties behaald te hebben. Het panel heeft in Q3 van 2022 een conceptvisie op inclusief werkgeverschap aangeboden. Besluitvorming en vaststellen van een visie op Inclusief werkgeverschap én het faciliteren van quotumbanen heeft een aanpassing van beleid, richtlijnen, maar ook van werkplekken tot gevolg. Hiervoor zal budget nodig zijn. De hoogte van dit budget is nu nog niet goed in te schatten.

7.1.3.3 Arbozorg en agressie € 9.250 nadeel (meerjarig)

Om uitvoering te geven aan de verplichte arbotaken is in de Programmabegroting 2023 voorgesteld een preventiemedewerker (1 fte) aan te nemen voor alle DUO-organisaties. Eén van de arbotaken is het omgaan met agressie. Het agressiebeleid zal verder moeten worden uitgewerkt. Een van de nog openstaande acties uit het agressiebeleid, is het aanbieden van agressietrainingen aan de medewerkers. Deze trainingen zijn noodzakelijk en zullen DUO-breed voor extra kosten gaan zorgen. Ingeschatte kosten bedragen € 25.000 DUO-breed.

7.1.3.4 I&A Datagedreven werken € 29.600 nadeel (meerjarig)

Datagedreven werken en sturen wordt steeds belangrijk voor gemeenten. In 2023 is het team I&A gestart met het vormen van een Datacluster met 1,5 fte aan data-analisten. Gezien de toenemende mate waarin bij I&A vragen neergelegd worden uit de DUO-organisaties om data te genereren en te ontsluiten, voor gebruik in zowel de processen als bij besluit- en beleidsvorming, is verdere groei van dit Datacluster noodzakelijk. In de DVO is de verwachting uitgesproken dat het Datacluster gaat uitgroeien naar ongeveer 4 fte. Om het cluster beheersbaar te laten groeien en daarmee tegelijkertijd aan de groeiende vraag tegemoet te komen is groei van 1,0 fte voor een data-analist nodig.

7.1.3.5 Servicedesk € 24.050 nadeel (meerjarig)

De formatie van de Servicedesk in Duo+ is sinds 2016 ongewijzigd. Echter de vraag is in de jaren wel verdubbeld, de organisaties gegroeid en de Servicedesk speelt ook voor ID en I&A een steeds grotere frontofficerol. Hierdoor is de formatie onvoldoende, de werkdruk te hoog en ondanks aanpassen openingstijden is ingrijpen noodzakelijk. Door minimaal 1 FTE toe te voegen aan de formatie en de continue aanpassing van processen vast te houden verwachten we de organisatie goed te kunnen blijven bedienen en daarmee goed te blijven functioneren.

7.1.3.6 Registratie inhuur derden binnen Motion (salarisadministratie) € 18.500 nadeel (meerjarig)

Om de inhuur te registreren binnen Motion en daarmee zicht te houden op de inhuur versus de vacatureruimte is extra formatie nodig. Het gaat hier alleen om het verwerken en controleren van alle inhuurmutaties gedurende het jaar voor de vier organisaties en om assistentie bij het vastleggen van de verplichtingen.

7.2 Dienstverlening

7.2.1 Onvermijdelijk

7.2.1.1 Implementatie dienstverleningsvisie € 100.000 nadeel in 2024 en € 50.000 in 2025

Vanaf half maart 2022 is de programmamanager dienstverlening gestart met het opzetten van het programma dienstverlening. Een programma is gericht op realisatie van een strategisch doel, kent geen duidelijk eindmoment en vaak meerdere levenscycli en neemt vaak enige tijd in beslag. Binnen het programma worden projecten en activiteiten uitgevoerd met als doel het professionaliseren van de dienstverlening. Per jaar wordt bekeken waar de accenten worden gelegd in het optimaliseren van de dienstverlening aan de inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Uithoorn.

Voor het programma dienstverlening is voor de jaren 2022 en 2023 een incidenteel budget van 100.00 euro per jaar beschikbaar gesteld. Dit is gedaan om in eerste instantie te kijken hoe het programma verloopt en op basis daarvan verdere voortgang te bepalen.

Het programma is inmiddels opgestart en loopt. Er wordt gewerkt langs vier lijnen:

- Op Uithoorn kan je rekenen
- Digitaal Uithoorn
- Actief verbonden
- Lerend Uithoorn

Voor 2023 liggen de accenten op de totstandkoming en implementatie van het uitvoeringsplan participatie, project duidelijke taal, optimalisering proces meldingen openbare ruimte, optimalisering proces initiatieven, implementatie wet open overheid en wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Ook gaan we aan de slag met monitoring en sturing op het terrein van dienstverlening. Voor 2024 wordt een jaarplan gemaakt waarbij opnieuw de accenten worden bepaald.

Het programma loopt naar verwachting nog enige eind. Voor de jaren 2024 en 2025 is dan ook aanvullend budget nodig.

7.3 Financiën

7.3.1 Onvermijdelijk

7.3.1.1 Ondersteuning SPUK € 18.500 nadeel (meerjarig)

Het aantal specifieke uitkeringen neemt hand over hand toe, het zijn er inmiddels 22. Niet alleen de accountant heeft hier meer werk aan maar ook het team Financiën heeft werk aan de begeleiding en advisering. Het begint aan de voorkant bij een juiste opzet en registratie van de SPUK en vervolgens controle op de juistheid en de volledigheid. Om de organisaties op dit onderdeel te ondersteunen en de SPUK's in goede banen te leiden is extra inzet ter grootte van 0,5 fte noodzakelijk. Het gaat hierbij om de adviserende en controlerende taak.

8 Bijlagen

8.1 Overzicht onvermijdelijk

Onvermijdelijk	2024	2025	2026	2027
Samenleving				
Specialistische jeugdhulp	-503	-503	-	-
Schoolgebouw KC De Vuurvogel	-	-	208	-
Autonome groei Wmo	-170	-170	-170	-170
Inkomsten BUIG	500	500	500	500
Regionale opvangplek huiselijk geweld	-5	-5	-5	-5
Veiligheidsregio	-24	-	-28	-22
Wonen en Werken				
Areaaluitbreiding	-66	-66	-66	-66
Herwaarderingstraject HR21 teams I&B en DO	-40	-40	-40	-40
Dijkverhoging Amsteldijk kapitaallasten	-	-	-50	-50
Onderzoek integrale reconstructie Boterdijk	-	-70	-	-
Organiseren				
Vitaliteit / duurzame inzetbaarheid	-19	-19	-19	-19
I & A Omgevingswet	-28	-28	-28	-28
Informatiehuishouding op orde	-32	-20	-24	-
Uitbreiding ondersteuning organisatie	-50	-50	-50	-50
Professionalisatie personeelsadministratie	-4	-4	-4	-4
Postintake in archief	-19	-19	-19	-19
Implementatie dienstverleningsvisie	-100	-50	-	-
Ondersteuning specifieke uitkeringen (SPUK)	-19	-19	-19	-19
Saldo	**-577**	**-561**	**188**	**10**

8.2 Overzicht beleidskeuze

Beleidskeuze	2024	2025	2026	2027
Samenleving				
Versterking ondersteuning wijkteams	-67	-67	-67	-67
Sociale programmaring buurtkamer De Kuyper	-30	-30	-30	-30
Uitvoering cultuurnota	-25	-25	-25	-25
Versterking rechtsbescherming kwetsbare inwoners	-40	-40	-40	-40
Veiligheidsregio	-34	-41	-58	-58
Wonen en Werken				
Kleine verkeerskundige maatregelen	-25	-25	-25	-25
Formatieuitbreiding jurist grondzaken en vastgoed	-45	-45	-45	-45
Organiseren				
Arbeidsmarktkrapte en opleidingen	-45	-36	-36	-36
Arbozorg en agressie	-9	-9	-9	-9
Arbeidsmarktcommunicatie	-17	-17	-17	-17
I&A datagedreven werken	-30	-30	-30	-30
Formatieuitbreiding servicedesk	-24	-24	-24	-24
Inhuurregistratie salarisadministratie	-19	-19	-19	-19
Saldo	**-409**	**-407**	**-424**	**-424**

Raadsbesluit

Exemplaar naar
Griffie
Afschrift naar:

De raad van Uithoorn;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 juni 2023, nr. 2023-042647;

gelet op de gemeentewet;

b e s l u i t:

de Kadernota 2024-2027 richtinggevend vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de
raad van Uithoorn van 1 juni 2023, nr. P 3,

de griffier (plv), de voorzitter,

mevr. S.I.E. Kox-Meijer dhr. P.J. Heiliegers

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening

Kox-Meijer, S.
Suzanne.Meijer@uithoorn.nl
02-06-2023 11:28
2f1d50263677d1c089bfc167ba3c750cc683113ba913a558ddc304b0bdd44a2c

Heiliegers, P.J.
pieter.heiliegers@uithoorn.nl
06-02-2023 13:28
48aa61920cf043e13b3e053e79cd95d826639b0388e70731e7493361c53ea168

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BUIG	Gebundelde uitkering voor de bekostiging van uitkeringen
BZK	Binnenlandse Zaken
CDOKE	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
CEP	Centraal Economisch Plan
CPB	Centraal Planbureau
DO	Dagelijks onderhoud
DuVo	Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
Fte	Fulltime-equivalent
GFT	Groente Fruit en Tuin
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijke rioleringsplan
GRZ	Groene Recreatieve Zone
I&A	Informatisering & Automatisering
I&B	Inrichting & Beheer
ID	Interne Dienstverlening
LMS	Leermanagementsysteem
P&O	Personeel & Organisatie
POK	Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag
RTB	Richtlijn Tijdelijke Bescherming
SPUK	Specifieke uitkering
SSG	Steunpunt Seksueel Geweld
TPN	Tussen Poelweg en Noorddammerweg
UvE	Uithoorn voor Elkaar
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VrAA	Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland
VRA	Vervoerregio Amsterdam
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	Wet open overheid